Elinvoimakeskuksesta haettavat maaseudun yritystuet

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Maaseudun kehittämisyksikkö

Elise Korkiakoski
Asiantuntija, maaseudun yritystuet

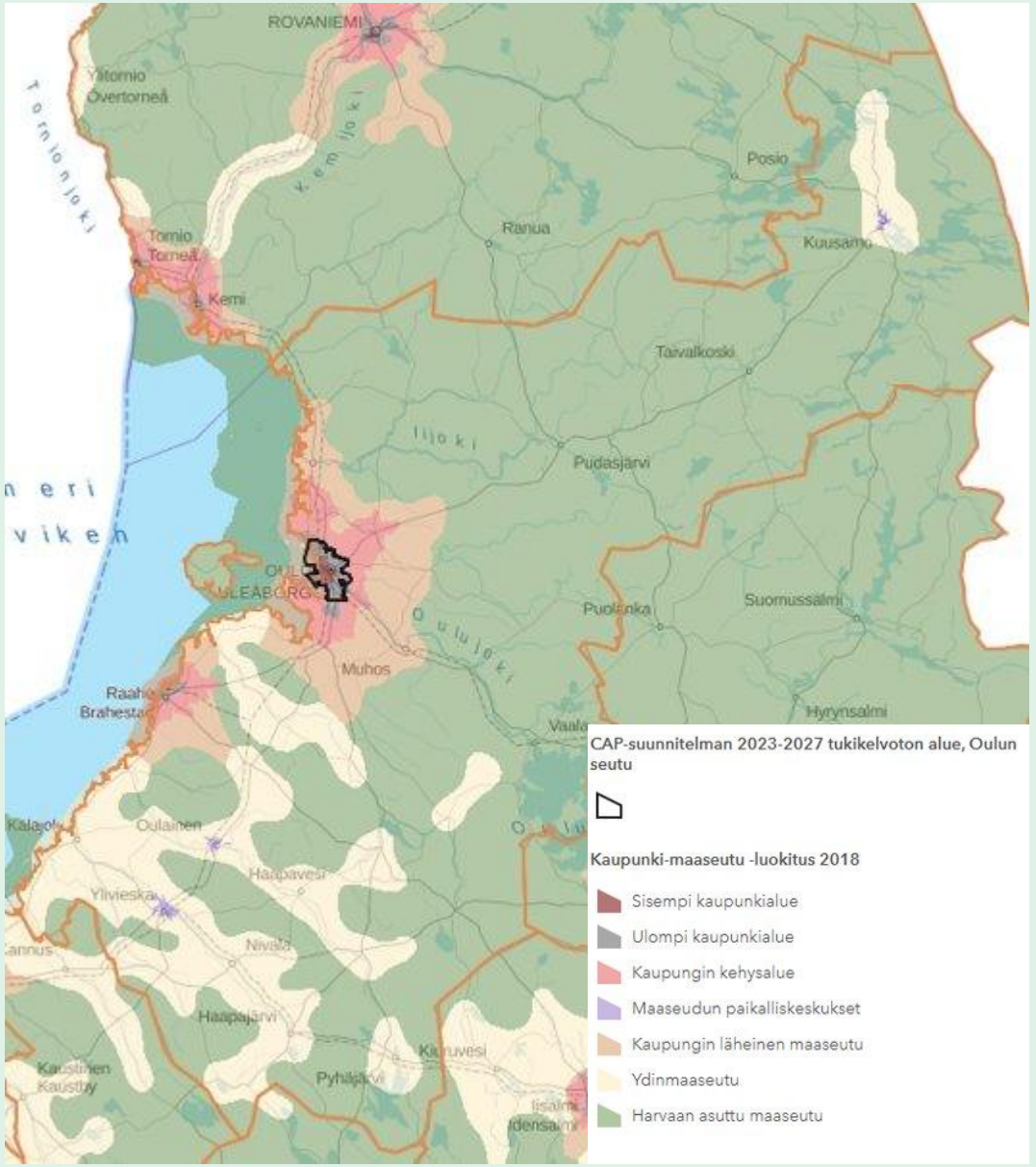

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Maaseudun yritystuet

- Myönnetään EU:n maaseuturahastosta ja on yritysten kehittämiseen tarkoitettua harkinnanvaraista rahoitusta
- Tavoitteena **maaseudun elinvoiman lisääminen**
  - Edistää maaseudun yritysten kehittymistä ja kasvua
  - Lisätä uusien yritysten määrää ja työpaikkoja maaseudulla
- Ei tueta maa- eikä metsätaloutta
- Tukea voidaan myöntää vain, jos tuella arvioidaan olevan vain vähäistä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia
- Rahoitettaviksi valitaan määrärahojen puitteissa hankkeet, jotka parhaiten edistää Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman (CAP-suunnitelma) sekä alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman tavoitteita ja painopisteitä
  - Pohjois-Pohjanmaan maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027
- Päätöksentekoa ohjaa kansalliset ja EU:n säädökset sekä Pohjois-Pohjanmaan osalta myös Pohjois-Pohjanmaan maaseudun yritysrahoituslinjaus 2023-2027
- Tukikelpoiset alueet löytyvät Suomi.fi-kartat - Ruokavirasto - Hyrrä2

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Tuen saaja

- **Uudet sekä toimivat yritykset**
- **Mikro- ja pienet yritykset**
  - Maataloustuotteiden jalostuksessa* myös keskisuuret yritykset
- **Yritys sijaitsee maaseudulla**
  - Oulun kaupungin keskustan läheinen alue ja Kajaanin ydinkeskusta ei tukikelpoista aluetta
  - Rahoitus kohdistuu ensisijaisesti **harvaan asutulle ja ydinmaaseudulle**
- **Yritysmuodot**
  - Yksityinen elinkeinonharjoittaja/toiminimi
  - Avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö
  - Osakeyhtiö ja osuuskunta
  - Maatila voi saada yritystukea **vain maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen** yritystoimintaan
  - Tukea ei voida myöntää verotusyhtymälle (maatalousyhtymä, metsäyhtymä)

*Maataloustuotteiden jalostus = maataloustuotteen käsittelyä siten että lopputuote on käsittelyn jälkeen edelleen maataloustuote esim. **kasvisjalosteeet, lihavalmisteet, meijerituotteet, myllyteollisuustuotteet**.

Maataloustuotteet on lueteltu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen eli SEUT-sopimuksen liitteessä I (ns. Annex I tuotteet).

Elinvoimakeskus
Euroopan unionin osarahoittama

Maaseudun yritystuet Elinvoimakeskus ja Leader

Elinvoimakeskus

- ✓ **Päätoimisille** yrittäjille tai päätoimisiksi alkaville
- ✓ **Mikro- ja pienet yritykset**, maataloustuotteiden jalostuksessa myös keskisuuret yritykset
- ✓ Investointien kustannusarvio 10 000 - 1,5/(2*) milj. euroa
- ✓ Yritystoiminnan kehittämiseen 50 % 5 000 - 100 000 euron kustannuksista

Leader-ryhmät

- ✓ Yritystoimintaa suunnitteleville, aloittaville, **osa-aikaisille** tai toimintansa vakiinnuttaville yrittäjille, myös omistajanvaihdokset
- ✓ **Pääsääntöisesti mikroyritykset, investoinneissa max 5 htv**
- ✓ Investointien kustannusarvio 5 000 - 100 000 euroa
- ✓ Vakioitu kertakorvaus kehittämiseen 1000 / 2000 / 3000 e

*Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen sekä uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Elinvoimakeskuksen maaseudun yritystuet

INVESTOINTITUKI

- **Aineelliset tai aineettomat investoinnit**

  esim. tuotantotilojen hankkiminen tai rakentaminen, kone- ja laitehankinnat, tietojärjestelmät

---

- **Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden tuotannon investoinnit**
  tuotetaan ja **myydään energiaa** (sähkö, lämpö) **tai biopolttoaineita** (biokaasu, biodiesel, etanoli)

  esim. biokaasulaitokset, hakelämpölaitokset

- **Investoinnin toteutettavuustutkimus**

  voidaan selvittää **aineellisen investoinnin** toteuttamisen edellytyksiä tai vaihtoehtoja

  Tukea voi käyttää: asiantuntijapalvelut, ei palkkakuluja

  Tuki 50 % 3 000 - 50 000 e kustannuksista (de minimis, paitsi maataloustuotteita jalostavat yritykset)

KEHITTÄMISTUKI

- Tuki **yritystoiminnan kehittämiseen**

  voidaan kehittää mm. tuotteita, palveluita, tuotantomenetelmiä, markkinointia, teknologioita, digitaalisia ratkaisuja tai muuta **yritystoiminnan uudistumista tukevaa toimea**

  Tukea voi käyttää:
  Ensisijaisesti **asiantuntijapalvelut,** myös selvitykset/tutkimukset, vuokrakustannuksia, aineita/tarvikkeita, matkakustannuksia sekä kehittämiseen liittyvät palkkakulut (enint. 50 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista)

  tuki 50 % 5 000 – 100 000 e kustannuksista (de minimis, paitsi maataloustuotteita jalostavat yritykset)

  Maataloustuotteita jalostavalle yritykselle tuen hakee palveluntuottaja tai muu hankkeen hallinnoija esim. kehittämisyhtiö tai kunta
  Maataloustuotteiden jalostusyrityksen kehittämistuki – Ruokavirasto

KÄYNNISTYSTUKI

- Käynnistystuki **maatiloille maa- ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan käynnistämiseen**

  esim. matkailu, elintarviketuotanto

  harjoitetaan maatilan y-tunnuksella, maatilan kanssa yhteinen verotus

  tavoitteena tulee olla väh. 20 000 e liikevaihto

  Tukea voi käyttää: asiantuntijapalvelut, toimitila-/laitevuokrat, aineet, tarvikkeet, matkat, pienhankinnat

  Kertakorvaus 5 000/10 000 e (de minimis)

Investointituen tukitasot (%) ja hyväksyttävät kustannukset

	harvaan asuttu maaseutu ja ydinmaaseutu	muu maaseutualue
Mikroyritykset	40	30
Pienet yritykset	35	25
Keskisuuret yritykset (vain maataloustuotteiden jalostus ja kaupanpito)	25	20
Uusiutuvan energian tuotanto		
uusi tuotantolaitos (lämpö/sähkö/liikennepolttoaine) tai olemassa olevan laitoksen olennaisesti uudistettu tuotantokapasiteetti	30	30
uusi biokaasulaitos tai olemassa olevan biokaasulaitoksen olennaisesti uudistettu kapasiteetti	50	50
olemassa olevien laitosten laajennus/ parannus	20	20
Hakkuri-investoinnit valtakunnallinen linjaus	20	20

Mikroyritys
Alle 10 hlöä
Liikevaihto tai tase enintään 2 M€

Pieni yritys
Alle 50 hlöä
Liikevaihto tai tase enintään 10 M€

Keskisuuri yritys
Alle 250 hlöä
Liikevaihto enintään 50 M€
tai tase enintään 43 M€

Hyväksyttävät kustannukset (yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea)
10 000 e – 1,5 milj. e (Leader 5 000 – 100 000 e)
Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen sekä uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden inv. max 2 milj. e

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Aineellisen investoinnin tukikelpoiset kustannukset

- rakennuksen, rakenteen tai rakennelman rakentaminen tai laajentaminen, korjausrakentaminen toimintaa laajennettaessa tai nykyaikaistettaessa
- rakennuksen hankkiminen
- maa-alueen hankintakustannuksesta on tukikelpoista enintään 10 prosenttia koko kiinteistön tukikelpoisista kokonaiskustannuksista
- koneiden ja laitteiden sekä muun irtaimen käyttöomaisuuden hankkiminen
- sähkö-, lämpö-, vesi-, viemäri- ja tietoliikenneliittymät sekä muut liittymät osana edellä lueteltuja toimenpiteitä
- toimenpiteen suunnittelusta ja toteutuksesta aiheutuvat yleiskustannukset
- lupa- ja rekisteröintimaksut sekä muut vastaavat toimenpiteen toteutuksesta aiheutuvat yleiskustannukset
- osamaksu on tietyin ehdoin tukikelpoinen, leasing ei ole tukikelpoinen
- **myös käytettyjä koneita ja laitteita** voidaan tukea, samoin rakennustarvikkeet, kunhan tarkoitukseen sopivia kunnoltaan ja käyttöturvallisuudeltaan
- **Investointeja, jotka liittyvät yrityksen energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian käytön lisäämiseen, voidaan tukea osana muuta yrityksen kehittämisinvestointia**.

Elinvoimakeskus
Euroopan unionin osarahoittama

Aineettoman investoinnin tukikelpoiset kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin kohtuullisiin ja tarpeellisiin aineettomasta investoinnista aiheutuviin kustannuksiin:

1) **tietokoneohjelmistojen**, pilvipalveluiden ja vastaavien ratkaisujen hankkiminen;

2) **patenttien, lisenssien, tekijänoikeuksien ja tavaramerkkien** hankkiminen sekä muiden immateriaalioikeuksien ja käyttölupien hankkiminen.

Aineettoman omaisuuden tulee täyttää seuraavat edellytykset:

1) omaisuutta käytetään ainoastaan tukea saavassa toimipaikassa;

2) omaisuus on poistokelpoista;

3) omaisuus on ostettu markkinaehdoin kolmansilta ostajasta riippumattomilta osapuolilta;

4) omaisuus on sisällytetty yrityksen varoihin vähintään kolmen vuoden ajaksi.

Seuraavia investointeja ei tueta:

1) eläinten hankinta;

2) traktorin tai muun maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankinta;

3) **liikennealan investoinnit;**

4) puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta sekä muun vastaavan koneen tai laitteen hankinta;

5) **käytössä olevan koneen tai laitteen korvaaminen uudella**, ellei yritystoimintaa olennaisesti laajenneta tai yrityksen teknologinen taso investoinnin vaikutuksesta merkittävästi parane taikka oteta käyttöön korkeampaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavia tekniikoita;

6) energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit;

7) toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankintaan; tukea voidaan kuitenkin myöntää sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankintaan, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa yritystoiminnassa käytettävää toimitilaa;

8) investointi, jonka tarkoituksena on ainoastaan toimitilojen tarjoaminen vuokralle;

9) kiinteistön tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, ellei kohteen arvoa ole määritelty markkinaehtoisesti ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja hankintaa tehdään markkinaehtoisesti;

10) kokonaisteholtaan yli kahden megawatin uusiutuvan energian tuotannollisia investointeja;

11) aurinko- ja tuulivoimaloita;

12) koneurakoinnin maansiirtokoneita.

13) energiavarastoja koskevat investoinnit, joihin ei liity samalla investointia uusiutuvan energian tuotantokapasiteettiin tai energiatehokkuutta parantaviin koneisiin ja laitteisiin.

Elinvoimakeskus
Euroopan unionin osarahoittama

Tuen hakeminen

- Tukea haetaan Hyrrä-asiointipalvelun kautta, jossa jatkuva haku
- Rahoitettavat hankkeet valitaan valintajakson päätyttyä

16.10 - 15.1. (3 kk)
16.1 – 15.3. (2 kk)
16.3 – 15.5. (2 kk)
16.5 – 15.8. (3 kk)
16.8 -15.10. (2 kk)

- Hakijan ja hankkeen on täytettävä tukiedellytykset ja valintaperusteet
  - Tukiedellytykset perustuvat kansalliseen lainsäädäntöön ja Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan (CAP-suunnitelma)
  - Valintaperusteina toimenpiteen toteutuspaikka, soveltuvuus, toteutettavuus, liiketoiminnallisuus, työllisyysvaikutukset sekä kokonaiskestävyys
- Rahoitettaviksi valitaan hankkeet, jotka **parhaiten edistää** CAP-suunnitelman ja alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman tavoitteita ja painopisteitä
- Päätöksentekoa ohjaa myös Pohjois-Pohjanmaan maaseudun yritysrahoituslinjaus 2023-2027
  - Rahoitusta suunnataan erityisesti maa-, metsä- sekä elintarvike- ja biotalouden arvoketjuihin liittyvään yritystoimintaan sekä matkailu- ja luontopalvelualan yrityksille.

Hakemuksen jättäminen ja käsittely elinvoimakeskuksessa

Ennen hakemuksen jättämistä ole yhteydessä Elinvoimakeskuksen asiantuntijaan

Täytä hakemus Hyrrä-järjestelmässä **ennen hankkeen toimenpiteiden käynnistämistä (jatkuva haku).** Hakemuksen lähettämisen jälkeen hanketta voi toteuttaa omalla riskillä ennen päätöksen saamista.

Hakemukset käsitellään valintajaksoittain

Hyrrään saapuneille hankkeille tehdään tukikelpoisuuden tarkistus - kielteinen päätös, jos tukikelpoisuus ei täyty

Tukikelpoiset hankkeet pisteytetään valtakunnallisten valintakriteerien mukaan ja pisteytykset käsitellään valintakokouksessa

Minimipisteet ylittäneet hankkeet laitetaan järjestykseen pisteytyksen perusteella ja rahoitetaan rahoituskiintiön mahdollisuuksien mukaan

Mahdolliset lisätietopyynnöt hakemukseen Hyrrä-järjestelmässä

Tukipäätös Hyrrä-järjestelmään, tästä tieto sähköpostilla. Kutsu hankkeen aloituspalaveriin.

Myönnetty tuki maksetaan jälkikäteen erillisellä maksuhakemuksella

Investointihankkeen osalta rahoittaja seuraa pysyvyysvelvoitetta 3-10 v. viimeisen erän maksupäivästä lukien

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Yritysryhmähankkeet

- hankkeen hakijana ja vetäjänä tulee olla kehittämisorganisaatio, ei yritys
- ryhmä (3-10 kpl) pieniä tai keskisuuria yrityksiä **kehittää toimintaansa erityisesti yhteisillä kehittämistoimenpiteillä** ja tarvittaessa lisäksi yrityskohtaisilla kehittämistoimenpiteillä.
  - yhteisten toimenpiteiden osuus tulee olla merkittävä
  - kaikkien yrityskohtaisten toimenpiteiden tulee kiinteästi liittyä hankkeen yhteisiin toimenpiteisiin
- tavoitteena esim. tuotannollisen **yhteistyön** tai markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen, tuoteperheen suunnittelu tai muu vastaava kehittäminen
- Tukea voi saada korkeintaan 75 % hyväksyttävistä kustannuksista
  - tuki kohdistetaan osallistuville yrityksille de minimis- tukena

- Yritysryhmähankkeen **valmisteluun voi saada valmistelurahaa 5000 e**, jolla voi valmistella varsinaista hanketta ja tehdä hankesuunnitelmaa tai selvittää, onko hankkeelle onnistumisen edellytyksiä.

Yritysryhmät - Ruokavirasto

Ota yhteyttä Pohjois-Suomen Elinvoimakeskuksen asiantuntijoihin

Elinvoimakeskuksesta haettavat yritystuet:

Anna Nikka (elintarvikealan yritykset)
puh. +358 295 038 563

Terhi Litmanen (energia-alan yritykset)
puh. +358 295 038 182

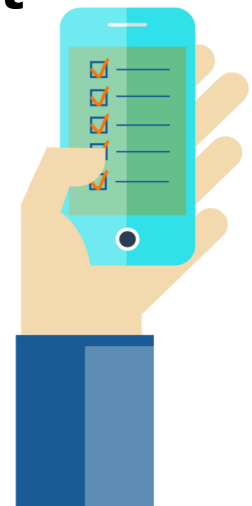
Niina Karen
puh. +358 295 017 222

Pauli Tervonen
puh. +358 023 586

Leader-ryhmien kautta haettavat yritystuet:

Henri Paalanne
puh. +358 295 038 078

Elise Korkiakoski
puh. +358 295 038 279

Rakentamisen asiantuntijat:

Satu Petäjä
puh. +358 295 038 445

Anna Rissanen
puh. +358 295 038 172

Yritysryhmähankkeet:

Kukka Kukkonen
+358 295 038 232

Pauli Tervonen
puh. +358 023 586

Sähköpostit:
etunimi.sukunimi@elinvoimakeskus.fi

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Lisätietoa:

Lisää tietoa:

www.maaseutu.fi

https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuet/maaseudun-yritystuet/

www.maaseutuverkosto.fi

Elinvoimakeskus.fi

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027 (1325/2022)

Valtioneuvoston asetus maaseudun yritystuesta rahoituskaudella 2023-2027 (646/2023)

> Löytyvät säädöskokoelmasta: https://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/

Elinvoimakeskus

Euroopan unionin osarahoittama

Pohjois-Suomen maaseutu- ja maatalousrahoituksen yhteiset viestintäkanavat

- Maaseutu.fi, Pohjois-Suomi –aluesivu kaikille Pohjois-Suomen maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- Maaseutu, Pohjois-Suomi –Facebook-sivu maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- Maaseutu, Pohjois-Suomi –Instagram-sivu maaseudun yrittäjille, kehittäjille ja asukkaille
- Maaseutu, Pohjois-Suomi –YouTube-kanava kaikille Pohjois-Suomen maaseutu- ja maatalousrahoituksesta kiinnostuneille
- Maaseutuverkosto-sivu maaseudun kehittäjille

KIITOS!

